

Innehållet i veckans Nyhetsbrev

- ”EU står för fred, stabilitet, välstånd och trygghet” – utrikesminister Stubb under EU-diskussionen i Vasa
 - ”Upprätthållandet av grundservicen förutsätter samarbete mellan byarna och kommunerna” – Uusitalo under LOKAALI-seminariet
 - Siikamäki-Peiposjärvi valdes till Årets by 2008 – Tauno Linkoranta Årets landsbygdsaktör
 - Hästsportcentret i Vasaregionen ”travar på stället” – travfolket vill ha ”galopp”
 - Senaste numret av Glesbygdsverkets nyhetsbrev
 - Nytt nummer av *Verso* – Jordbrukspolitiskt nyhetsbrev från JSM
 - Studiefremjandet söker projektkoordinator
 - Läs även detta: **Innovativa regioner och Den möjliga hemkomsten – Ruralia-föreläsning 15.10* **Skräddarsytt seminarium om färskvarumarknaden och klimatmärkning av livsmedel* **Infokvällar om stödmöjligheter för föreningar* **Nya blanketter och anvisningar för ansökan om projektstöd för landsbygden*
-

”EU STÅR FÖR FRED, STABILITET, VÄLSTÅND OCH TRYGGHET” – UTRIKESMINISTER STUBB UNDER EU-DISKUSSIONEN I VASA

Diskussionsserien 20/20 – ministrarna i landskapen nådde i måndags (6.10) Vasa. Som arrangörer fungerade statsrådets kansli och Europainformationen. I inledningen tog utrikesminister Alexander Stubb (saml) upp fem saker:

- 1) **Varför skall man rösta i Europaparlamentsvalet 2009?** Jo, EU-lagarna påverkar oss varje dag. Sedan har t.ex. en finsk Europaparlamentariker större makt än en regeringsmedlem i Finland. Man skall komma ihåg att Europa är största marknaden i världen.
- 2) **Finlands EU-linje.** Stubb sade, att som ett litet land måste vi vara konstruktiva. Vi har inte råd att tjafsa. Vi hörs, då vi kör en aktiv EU-politik, t.ex. inom miljön.
- 3) **Finanskrisen.** Utrikesministern tycker att det är en paradox att medlemsländerna med en gemensam valuta, har olika sätt att styra finanserna och olika metoder för att lösa krisen. En gemensam linje måste till, t.ex. vad gäller garantier för bankkundernas depositioner (**EU:s finansministrar enades under ett möte i tisdags (7.10) om gemensamma regler för depositionsskydd (minst 50000 euro) och om att stöda viktiga banker som hotar gå omkull, <http://svenska.yle.fi/nyheter/artikel.php?id=141070> – dessutom har det skett en historisk samarbetsinsats bland världens viktigaste centralbanker genom en räntesänkning, <http://svenska.yle.fi/nyheter/artikel.php?id=141174>**). Finanskrisen har även fört något gott med sig, då den har fört Ryssland närmare EU och även närmare USA. Alla är ju beroende av internationella investerare.
- 4) **Georgien-krisen.** Kriget i Georgien har även bidragit till att EU och Ryssland kommit närmare varandra, liksom Ryssland och USA. EU-länderna hittade en gemensam ståndpunkt och talade med en röst gentemot Ryssland, som förde dialog med olika huvudstäder i Europa.

Länderna i Europa är enskilt svaga mot Ryssland, men gemensamt starka.

5) **EU:s grundlag.** Enligt Stubb kommer inte något att hända före Europaparlamentsvalet i juni 2009, vad gäller framskridandet av Lissabon-fördraget, möjligtvis hösten 2009.

Under den knappa timmen, som publiken fick ställa frågor, försvarade Stubb unionen och lyfte fram det positiva. Utrikesministern sade bl.a., att EU står för: fred, stabilitet, välstånd och trygghet. På en publikfråga om det är mer aktuellt nu med ett Nato-medlemskap efter Georgien-krisen, svarade Stubb att det är mindre aktuellt nu än före krisen. Ett medlemskap kommer knappast på tapeten för den sittande regeringen. På en fråga om tidpunkten för ett turkiskt medlemskap i EU, svarade utrikesministern, som är för ett turkiskt medlemskap, att det troligen sker 2015-2020. Förhandlingar pågår. Intressant är att se hur förespråkarna och motståndarna använder samma argument, t.ex. så pekar motståndarna på mänskliga rättigheter, medan förespråkarna framhåller att Turkiet har avskaffat dödsdomar för att anpassa sig till ett EU-medlemskap. Uppgifter om diskussionstillfället ingick bl.a. i tisdagens upplaga (7.10) av Vasabladet, i nätupplagan med läsarkommentarer under webbadressen <http://www.vasabladet.fi/story.aspx?storyID=28508&digg=yes>.

Statsminister Matti Vanhanen och migrations- och Europaminister Astrid Thors inledde serien av EU-diskussioner 3.9 (i Helsingfors respektive Mariehamn). Kultur- och idrottsminister Stefan Wallin deltar i Borgå 14.10, medan social- och hälsovårdsminister Liisa Hyssälä deltar i Åbo 1.12. Alla diskussionstillfällen finns på webbadressen <http://www.eurooppatiedotus.fi/public/default.aspx?contentid=135151&nodeid=37760&culture=sv-FI>.

”UPPRÄTTHÅLLANDET AV GRUNDSERVICEN FÖRUTSÄTTER SAMARBETE MELLAN BYARNA OCH KOMMUNERNA” – UUSITALO UNDER LOKAALI-SEMINARIET

Professor Eero Uusitalo, ordförande för Suomen Kylätoiminta ry – Byaverksamhet i Finland rf (SYTY), varnar för att man invaggas i tron att KSSR-projektet skulle kunna säkra landsbygdsbornas grundservice. Tvärtom skapas ett läge, där det finns ett allt större behov av att ställa förhållandet mellan byarna och kommunerna i ett annat läge än vad det är för närvarande. Uusitalo, som talade på de lokala utvecklingarnas nationella jubileumsseminarium **LOKAALI** i Salla (4.10), berättade att i beredningen av det nya landsbygdspolitiska helhetsprogrammet och regeringens landsbygdspolitiska redogörelse efterlyses ett erkännande av byarna som minsta funktionella enhet. De blir inte en del av det offentliga förvaltningssystemet, utan förblir medborgaraktörernas enhet. Men genom ett erkännande kan man uttryckligen inrikta in sig på att få till stånd ett diskussions- och avtalsförfarande, samt att få en del av kommunens budget för byaverksamhet. Enligt Uusitalo kan samarbetet mellan kommunen och byarna, i ärenden som hör till några kommuner, bli bättre skötta, t.ex. möjligheter att bo hemma, förskolearrangemang, kultur-, ungdoms- och fritidsservice, samt bibliotek. Som en gemensam lösning i förhållandet mellan byarna och kommunen har man föreslagit kommundelsnämnder, vilka det redan finns några av. En kommundelsnämnd kan fungera särskilt, ifall nämnden samlar lokalföreningarnas människor, vilka också annars utvecklar byarna. Uppgifterna (på finska) är från SYTY:s hemsida och finns under webbadressen <http://www.kylatoiminta.fi/fi/maaseutuplus/body0=3557>. Här kan ni även läsa vad europaparlamentariker Hannu Takkula (centern) bl.a. sade i sitt festtal, samt uttalandet från landshövdingen för Lapplands län Timo E. Korva.

SIIKAMÄKI-PEIPOSJÄRVI VALDES TILL ÅRETS BY 2008 – TAUNO LINKORANTA ÅRETS LANDSBYGDSAKTÖR

Suomen Kylätoiminta ry – Byaverksamhet i Finland rf (SYTY) har valt Siikamäki-Peiposjärvi i kommunen Pieksämäki i Södra Savolax till Årets by i samband med **LOKAALI**-seminariet senaste lördag (4.10). Byn Siikamäki-Peiposjärvi, som ligger i staden Pieksämäki, har 300

invånare. Juryn fäste särskilt uppmärksamhet på att byn är genuin, men att man på samma gång, för att möta utmaningar och möjligheter, griper tag i saker och utvecklas. Byns trumf är en stark talkoanda och en anpassad nygemenskap för den egna livssituationen. Under de senaste åren har det flyttat över 80 nya invånare till byn. Barnafödandet uppgår till sex födslar på årsnivå. Den första byaplanen gjorde man upp redan i början på 1980-talet. År 2005 övergick man till en rullande planering, vilket betyder att man granskar byns mål och förverkligandet av dem årsvis. Hedersomnämningen gick till byarna Kaunissaari i Pyttis, Kymmenedalen och Luhalahti i staden Ikalis, Birkaland. Årets landsbygdsaktör 2008 blev byaombudet Tauno Linkoranta från Varsinais-Suomen Kylät ry – Egentliga Finlands Byar rf. Linkoranta hör till den s.k. unga generationens landsbygdsaktörer. Han är en frisk ”tänkare”, vars idéer och nya synsätt har kommit till nytta och gagnas såväl på bya-, landskaps- som nationell nivå. Linkoranta har gjort ett enastående arbete i etablerandet av byverksamhet i Egentliga-Finland och lyckats skapa ett fungerande nätverk för lokala utvecklare i landskapet. Till Vägvisare för byverksamheten korades Kauno Perkiömäki, Silja Saveljeff och Jaakko Majaranta. Mer om utnämningarna finns att läsas (på finska) på SYTY:s hemsida under webbadressen <http://www.kylatoiminta.fi/fi/maaseutuplus/body0=3555>.

I år deltog från Varsinais-Suomen Kylät – Egentliga Finlands Byar Vehas (Årets by i Egentliga Finland år 2007), från Västnylands Byar Vihtijärvi och från Östra Nylands Byar Kartanonmäki (Årets by i Östra Nyland 2007). Från Svenska Österbottens Byar deltog dess regionala Årets by 2008 (som inte kungjorts ännu). En gång har en svenskspråkig by fått utmärkelsen Årets by - Björköby i Korsholm år 2000. Dessutom har byn Sundom i Vasa fått ett hedersomnämning i denna riksomfattande ”tävling”.

HÄSTSPORTCENTRET I VASAREGIONEN ”TRAVAR PÅ STÄLLET” – TRAVFOLKET VILL HA ”GALOPP”

Styrgruppen för Vasaregionens hästsportcenter vill att centret omfattar en allaktivitetshall, en uppvärmd manege med läktare för 600 personer, tävlingskansli, restaurang och café, gäststall, trav- och terrängbanor, utselningsbox för 120 hästar, stall och en djurklinik. Kostnaderna går på nio miljoner euro plus en miljon för markköp i Tölby-Vikby, Korsholm. Projektet presenterades under ett informations- och diskussionstillfälle 8.10 i Vasa inför en fullsatt sal på Hotell Silveria. Ledande politiker från Vasa och Korsholm vill banta kostnaderna till sju miljoner euro. För verksamheten är man inte villig att gå in. Det behövs sålunda extern finansiering. Det blir en stor utmaning att driva centret i privat regi. Vidare beslut i ruljansen om centret tas i Vasa i slutet av året eller i början av nästa år, medan Korsholm har begärt en tilläggsutredning över finansieringen. Beslut tas när styrelsen fått den. Hästfolket tycker att förverkligandet av centret håller alldeles för långsam fart. Verksamhetsledaren för Svenska Österbottens hästavelsförbund Mia Salo vill att det nya centret byggs snabbt. Ordföranden från samma förbund Rainer Bystedt menar att man står fortfarande på ruta ett. Hästavelsförbundet förespråkar att man bygger ut centret gradvis. Uppgifterna är bl.a. från gårdagens upplaga (9.10) av Vasabladet, nätupplagan med kommentarer finns på webbadress <http://www.vasabladet.fi/story.aspx?storyID=28650>. Se även YLE:s Internytt under webbadressen <http://svenska.yle.fi/nyheter/artikel.php?id=141240>.

I början av informations- och diskussionstillfället höll forskare Nora Brandt från Åbo Akademi i Vasa ett inlägg med rubriken Den nya hästhushållningen – hot eller möjlighet för Vasaregionen? Brandt sade bl.a. att ridsporten är i stadig tillväxt. Vi har i dag 70000 hästar, medan samma siffra år 1980 var 31500 stycken. Flickor och kvinnor lockas främst av ridsporten, medan travsporten är manligt dominerad. Intressant är att ponnytraven är flickornas sport. Vidare nämnde Brandt att den nya hästhushållningen är en framtidsnäring för landsbygden, t.ex. så ger 8-10 hästar ett heltidsjobb. Det finns fler

häststall än nöt- och svingårdar. Enligt Brandt skulle ett hästsportcenter i Vasaregionen ha ett regionalt hästprogram, innebära en profil- och kompetenshöjning för hela näringen i regionen, vara en föregångare i utvecklings- och utbildningsfrågor, samt "branding" och profilering av regionen. Hästsporten skulle dessutom innebära en expanderande landsbygdsnäring i nejden.

SENASTE NUMRET AV GLESBYGDSVERKETS NYHETSRETT

Det nya numret av svenska kunskapsmyndigheten Glesbygdsverkets nyhetsbrev (nr 3, oktober 2008) innehåller bl.a. följande:

- Fjälluppdrag till Glesbygdsverket
- Konferens – Framtidens affärsrådgivare
- Sex förslag för att främja kvinnors företagande
- Bra med differentierat strandskydd
- Klimatutmaningen bör mötas utifrån regionala förutsättningar
- Fortsättning för Skärgårdsforum?
- Öar och berg studeras i ESPON-projekt
- Mycket återstår när tre blir två (Nutek, ITPS och Glesbygdsverket uppgår i två nya myndigheter)
- Jämställdhetsintegrering i (Glesbygds)verkets rapporter

Nyhetsbrevet från oktober 2008 finns som länk på Glesbygdsverkets hemsida under webbadressen <http://www.glesbygdsverket.se/site/Default.aspx?id=3632>.

NYTT NUMMER AV *VERSO* – JORDBRUKSPOLITISKT NYHETSRETT FRÅN JSM

Jord- och skogsbruksministeriets (JSM:s) nyhetsbrev *Verso* från 29.9 innehåller bl.a. följande ämnen:

- Ansökningstiden för nästa års investeringsstöd börjar i slutet av oktober
- Jordbrukets inkomst- och lönsamhetsarbetsgrupp söker sätt att förbättra jordbrukets lönsamhet
- Dags att ansöka om skördeskadeersättning
- Beslut om utbetalning av företagsstöd för landsbygden har börjat fattas
- Aktuellt om stödbetalningar
- EU-stöden börjar offentliggöras på webben
- Arbetsgruppen: elektronisk ansökan om stöd i hela landet nästa år
- Hälsokontrollen av jordbrukspolitiken presenteras på turné
- Nya understöd för produktion av bioenergi
- Den första heltäckande strategianalysen av den finländska spannmålssektorn är klar
- Tredje tilläggsbudgetpropositionen för år 2008 publiceras 1.10.2008
- Projektet för att reformera regionförvaltningen framskrider
- Landsomfattande seminarium kring landsbygdsföretagande i Tavastehus

Nyhetsbrevet *Verso* (september 2008) kan läsas på jord- och skogsbruksministeriets hemsida under webbadressen http://mmm.multiedition.fi/verso/uutiskirje/versot/4-2008/index_se.php.

STUDIEFRÄMJANDET SÖKER *PROJEKTKOORDINATOR*

Studiefremjandet i Österbotten rf är en lokal aktionsgrupp som genomför Svenska Österbottens Leader-program under perioden 2007-2013 i svenska Österbotten. Man söker nu en positiv, kreativ och initiativrik *projektkoordinator*, med stor kännedom om förenings- och näringslivet i Sydösterbotten, för att sköta kundservicen på kansliet vid Företagshuset Dynamo i Närpes. Till arbetsuppgifterna hör att informera om möjligheter till Leader-projekt och aktivera tänkbara sökanden, initiera ansökningar för projekt- och företagsstöd

inom Leader-programmet, samt gå igenom projektidéer/ansökningar i nära samarbete med verksamhetsledaren. Sökanden förutsätts behärska svenska och finska. Tjänsten är deltidstjänst (50 procent) och tillträds 1.12. eller enligt överenskommelse. Ansökan samt lönekrav sänds senast 15.10 på adressen Studieförbundet i Österbotten rf, Handelsplanaden 23 a, 65100 Vasa eller elektroniskt till carina@studieförbundet.fi. Förfrågningar besvaras av verksamhetsledare Carina Storhannus på mobil 040 832 9670. Annonsen ingick i söndagens upplaga (5.10) av Vasabladet.

Studieförbundet i Österbotten, vars verksamhetsområde är Karleby-Kristinestad, har kontor i Pedersöre, Vasa och Närpes.

LÄS ÄVEN DETTA

Innovativa regioner och Den möjliga hemkomsten – Ruralia-föreläsning 15.10

Föreläsningsserien *Studia Generalia Ruralia* fortsätter 15.10 kl. 18 med föreläsning av Åsa Stenvall-Albjerg kring temat *Den möjliga hemkomsten*. Stenvall-Albjerg arbetar till vardags som skrivarkurslärare. Hon har gett ut fem böcker som berör finlandssvensk litteratur. Vid samma tillfälle föreläser även äldre forskaren Age Mariussen om *Innovativa regioner i den globala konkurrensens ekonomi – Österbotten som exempel*. Föreläsningsserien (<http://www.abo.fi/student/media/8245/studiageneraliaruralia2008.pdf>), som är öppen för alla och ordnas av enheten för landsbygdsforskning inom Samhälls- och vårdvetenskapliga fakulteten, hålls på Åbo Akademi i Vasa, Strandgatan 2, Auditorium Bruhn.

Studia Generalia Ruralia kan ersätta delar (4 sp) av grundkursen i Rural Studies vid Åbo Akademi.

Skräddarsytt seminarium om färskvarumarknaden och klimatmärkning av livsmedel

Matens betydelse för vår hälsa, liksom produktionen och transportens betydelse för vår miljö, har fått stort utrymme i media under de senaste åren. Med avstamp i fem skräddarsydda seminarier vill Företagshuset Dynamo i Närpes ta den österbottniska livsmedelsbranschen in i framtiden. Två seminarier har hållits, medan det tredje *Växthuseffekt – Klimatmärkning och färskvarumarknaden* går av stapeln på Vocana i Närpes 28.10. Man tar bl.a. upp situationen inom färskvarumarknaden, tomatens hälsoegenskaper och möjligheter, klimatmärkningen av livsmedel, samt växthusnäringens produktionstekniska utmaningar och möjligheter. *Anmälan görs senast 17.10 till jonas@dynamohouse.fi eller lisa@dynamohouse.fi med namn, adress samt seminariedatum. Helan seminarieriet finns på <http://foodia.fi/vardeladdadmat/>.*

Infokvällar om stödmöjligheter för föreningar

Studieförbundet i Österbotten, Svenska kulturfonden och Svenska studiecentralen informerar om stödmöjligheter under tre kvällar i oktober-november. Studieförbundet berättar om Leader-finansiering samt finansieringsmöjligheter via Kustaktionsprogrammet, Kulturfonden om ansökningsinformation, medan Studiecentralen ger info om stödmöjligheter för kurser och studiecirkel. Första tillfället hålls 30.10 på restaurang Öjskog i Närpes, det andra 4.11 på Loftet i Vasa och det tredje 10.11 på After Eight i Jakobstad. Alla tillfällen hålls kl. 19-21. *Anmälan görs senast en vecka före varje tillfälle till någon av e-mailadresserna eva-stina@studieförbundet.fi, hakan.omars@kulturfonden.fi eller anna-karin.ohman@ssc.fi.*

Nya blanketter och anvisningar för ansökan om projektstöd för landsbygden

Landbygdsverkets nya blanketter skall användas vid ansökan om projektstöd och gäller fr.o.m. i måndags (6.10). De blanketter som fastställdes år 2007, kan inte längre användas. De uppdaterade anvisningarna innehåller bl.a. avsnitt om styrgruppens uppgifter och om arbete som utförts utan vederlag. Projektstöden, som man har kunnat söka sedan september 2007,

finansieras ur programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland och söks hos de regionala TE-centralerna och de lokala aktionsgrupperna. Stöden beviljas för allmännyttiga och näringsinriktade utvecklingsprojekt, utbildnings- och informationsförmedlingsprojekt, samt allmännyttiga investeringar. Projekten kan vara såväl lokala, interregionala, riksomfattande som internationella. *Blanketterna och anvisningarna finns under adresserna <http://lomake.mmm.fi/index.jsp;jsessionid=CF7330FB117D5AA6DC7455C0E04B2D5E?LANGUAGE=SV> och <http://lomake.mmm.fi/index.jsp?LANGUAGE=SV>. Läs mer på adressen <http://www.mavi.fi/sv/index/omverket/Pressmeddelanden/Pressmeddelandearkiv/projekstodblanketter.html>.*

VAD HAR HÄNT?

Skriv ner några rader om vad som är på gång i er region eller organisation och som kan vara av allmänt intresse för alla!

Nyhetsbrevet utkommer en gång i veckan och sänds till Byaservice samarbetsgrupp, nyckelpersoner d.v.s. de som representerar Byaservice i olika centrala organ, projektledare som jobbar inom Byaservice, de lokala aktionsgrupperna, de regionala byaorganisationerna och till olika personer/organisationer med anknytning till landsbygdsutveckling. Alla som har något att informera om, skickar in sina bidrag till e-mailadress: kenneth.sundman@ssc.fi. Skriv mycket kort och undvik bilagor. Hänvisa hellre till webbsidor för mer info.

Nyhetsbrevet kan även läsas på Svensk Byaservice hemsida, www.bya.net. Vill du komma med på vår sändlista, sänd då mail till adressen kenneth.sundman@ssc.fi. Ifall någon inte vill ha Nyhetsbrevet i fortsättningen, meddela till samma e-mailadress ovan.
